

Туларемия

Дефиниция

Туларемията е **зоонозно** бактериално заболяване, което засяга най-често **дивите зайци, котките и хората**, и протичащо клинично със **септицемия**, а патологоанатомично – с **некрози и абсцеси в ЧД** и далака.

Етиология

Причинява се от бактерията **Francisella tularensis**, която е интрацелуларна, грам-негативна, неспорообразуваща, аеробна и неподвижна. Размножава се в **макрофагите** на лимфните възли, белия далак, ЧД и ББ.

дроб,

Епидемиология

Възприемчиви към *Francisella tularensis* са над 200 вида животни, като от домашните животни най-често с клиника боледуват **котките, овцете**, както и **човек**.

Източник на инфекция са **гризачите**, които боледуват явно или скрито.

Заразяването се реализира по **алиментарен** път или **аерогенен**, особено често при хората, също така и **векторен** (кърлежи, бълхи, комари и др.).

(чрез

Патогенеза

Francisella tularensis прониква **през кожата и лигавиците** на дихателната или храносмилателната системи и попада в **макрофагите**, където се размножава. След това атакува регионалните лимфни възли, където предизвиква **лимфаденит** и по лимфо-хематогенен път се разпространява в организма, като прониква в **далака, ЧД и др. органи**, където предизвиква **некрози и абсцеси**.

Клиника

При кучетата (много рядко боледуват от туларемия) най-често протича **безсимптомно**, а **зайците** често се откриват мъртви без да са показали никакви симптоми.

При котките започва внезапно с треска, летаргия, анорексия и с **лимфаденопатия**. Най-често се засягат мандибуларните лимфни възли, откъдето изтича **гной**.

Диагностика

Въз основа на епидемиологичните данни, клиничната картина, патологоанатомичната находка и задължително се потвърждава в специализирана лаборатория, която е със сигурност **Biological Safety Level 3**.

Подходящи **материали** за лабораторно изследване са – цели **трупове**, части от **далак**, **ЧД**, **БД**, **лимфни възли**, **ББ** и **кръв**.

Изследвания:

- **Микроскопско** изследване – явяват се като грам-негативни кокобацили
- **ELISA**
- **Биопроба** с морски свинчета и мишки

За диагностика на туларемията при хора и овце се използва и **алергична проба**, при която се работи с **туларемин**, който е инактивиран агент. Аплицира се интрадермално и резултатът (папула с диаметър 2-4 см) се отчита на 24-ия час.

Диференциална диагноза е необходима с псевдотуберкулоза, туберкулоза и бруцелоза.

Лечение

Третира се с АБ: **амоксцилин с гентамицин**. Необходима е и поддържаща терапия.

Превенция и контрол

Когато в района се открият повече на брой **умрели диви зайци**, винаги трябва да се допуска заболяването и своевременно да се вземат и да се изпращат трупове за изследване.

